

Dosarul nr. 3ra-129/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (I. Barbacaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

## ÎNCHEIERE

17 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul  
judecători

Tamara Chișca-Doneva  
Victor Burduh  
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Petru Cataraga împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoane terțe Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani, Societatea cu Răspundere Limitată ”Întreprinderea de Aprovizionare și Livrare a Gazelor Strășeni” în proces de insolvență privind contestarea actului administrativ, obligarea recalculării și achitării pensiei,

împotriva deciziei din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 18 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 21 februarie 2018, Petru Cataraga a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoane terțe Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani, SRL ”Întreprinderea de Aprovizionare și Livrare a Gazelor Strășeni” în proces de insolvență privind contestarea actului administrativ, obligarea recalculării și achitării pensiei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 11 august 2016, a obținut dreptul la pensie pentru limită de vârstă, acordată în temeiul îndeplinirii cumulativ a condițiilor privind vârsta de pensionare și stagiul de cotizare prevăzut de legislația în vigoare. Pensia stabilită de organul emitent constituia suma de 3412, 28 de lei, iar după calculele sale, în conformitate cu legislația în vigoare, la data stabilirii pensiei, era cu 374, 02 de lei mai puțin față de stagiului de cotizare confirmat.

Reclamantul a relatat că este eronat modul în care s-a efectuat calcularea

cuantumului pensiei pentru limită de vârstă și a totalizării stagiului de cotizare de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Rîșcani, deoarece ultimei, i-a fost prezentat copia ordinului de eliberare de la Direcția de Construcție nr. 17, în baza căruia a efectuat recalcularea pensiei, prin care s-a determinat o eroare de calcul din vina Casei Naționale de Asigurări Sociale în valoare de 63,84 lei, cu introducerea modificărilor la pensia integrală ce constituia suma de 3476,12 de lei. Diferența pensiei stabilite și neîncasată la timp a fost plătită retroactiv din data survenirii dreptului la pensie pentru limită de vârstă de la 12 august 2016 până la data de 30 noiembrie 2016, în sumă fixă de 234,77 de lei.

Reclamantul a menționat că recalcularea pensiei din 30 noiembrie 2016 iarăși s-a soldat cu erori în vederea stabilirii cuantumului pensiei, și respectiv, s-a adresat cu cererea nr. 8373 din 23 noiembrie 2016 cu privire la recalcularea în mod repetat a pensiei de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Rîșcani, la care a primit răspunsul nr. 9316 din 26 decembrie 2016 privind refuzul recalculării cuantumului pensiei. Nefiind de acord cu răspunsul nr. 9316 din 26 decembrie 2016, ca fiind vădit ilegal, a apelat telefonic executantul, care în lipsa justificărilor pe marginea răspunsului nominalizat, i-a indicat să facă o adresare repetată pentru soluționarea viabilă a demersului. Adresarea repetată a fost înregistrat sub nr. 59 din 04 ianuarie 2017, la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Rîșcani.

Reclamantul a indicat că a recepționat răspunsul nr. 430 din 16 ianuarie 2017 cu privire la efectuarea recalculării dreptului la pensie pentru limită de vârstă, prin care din nou s-a identificat un deficit la calculul pensiei în mărimea sumei de 42,67 lei, aici pensia integrală constituia deja suma de 3518,79 de lei. Diferența pensiei stabilite și neîncasată la timp a fost plătită retroactiv din data survenirii dreptului la pensie pentru limită de vârstă, de la 12 august 2016 până la data de 31 ianuarie 2016, în sumă fixă de 242,26 de lei.

Reclamantul a indicat că la cererea repetată cu nr. 59 din 04 ianuarie 2017, a primit răspunsul nr. 430 din 16 ianuarie 2017, remis de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Rîșcani, act ce confirmă omiterea recalculării perioadei contributive din 22 februarie 1996 până la 20 noiembrie 1996, din cumul activităților sale în cadrul SRL „Trafic Service” și cel de pe perioada de activitate din 01 decembrie 2015 – 31 iulie 2016 la SRL „Întreprinderea de Aprovizionare și Livrare a Gazelor”, cu excluderea din calcul a venitului asigurat. Aceste perioade sunt nominalizate în carnetul de muncă, document care de fapt era pus la dispoziția Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani, pentru efectuarea unei recalculări corespunzătoare și contul personal al persoanei asigurate.

Reclamantul a menționat că la fiecare adresare a încercat să soluționeze litigiul privind dreptul la pensie pe cale amiabilă, dar fără rezultat, deoarece Casa Teritorială de Asigurări Sociale Rîșcani intenționat calculează pensia într-un mod eronat și cu indicarea vădită a unor date false. Ori, diminuarea stagiului de cotizare din cadrul activităților sale pe perioadele contributive din 22 februarie 1996 până la 20 noiembrie 1996 la SRL „Trafic Service” și omisiunea includerii în calcul a „venitului mediu lunar asigurat” din perioada 01 decembrie 2015 – 31 iulie 2016, la SRL „Întreprinderea de Aprovizionare și Livrare a Gazelor”, este o acțiune abuzivă și ilegală care violează dreptul său la pensie, prevăzut de art. 2 din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii.

Reclamantul a menționat că s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Botanica cu cererea nr. 180 din 27 ianuarie 2017 și către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău cu cererea nr. C-19117 din 27 ianuarie 2017, în legătură cu oferirea informației privind transferurile contribuțiilor de asigurări sociale pe perioada 22 februarie 1996 – 29 noiembrie 1996 a agentului economic SRL „Trafic Service”. Conform răspunsului oferit de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Botanica cu nr. 01/09-848 din 31 ianuarie 2017, informații cu privire la transferurile contribuțiilor de asigurări sociale pe perioada 22 februarie 1996 – 29 noiembrie 1996 nu sunt. Iar, Inspectoratul Fiscal de Stat prin răspunsul nr. 01-03-99-480 din 07 februarie 2017, a indicat că dările de seamă fiscale ale contribuabililor se păstrează 10 ani la Direcția de Arhivă a mun. Chișinău conform nomenclatorului dosarelor a Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău, aprobat la 21 noiembrie 2014, respectiv documentele solicitate pentru anul 1996 nu pot fi prezentate.

În conformitate cu dispozițiile articolele 28 alin. (2), 29 alin. (2) și art. 34 alin. (1) din Legea nr. 111 din 27 aprilie 2007 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, obiecte ale amnistiei fiscale sunt sumele restanțelor reflectate în sistemul de evidență al Serviciului Fiscal de Stat mun. Chișinău, al Casei Naționale de Asigurări Sociale, inclusiv în sistemul de evidență specială, la situația din 01 ianuarie 2007, la contribuțiile de asigurări sociale de stat. Deci, pentru perioada 01 ianuarie 1999 – 31 decembrie 2006 sumele contribuțiilor calculate se consideră achitate în legătură cu amnistia fiscală, sub incidența acestor prevederi cade și perioada contributivă a agentului economic SRL „Trafic Service” din 22 februarie 1996 – 29 noiembrie 1996.

Reclamantul a relatat că prin cererea nr. 645/14 din 27 ianuarie 2017, adresată Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani, a invocat poziția referitor la aplicarea amnistiei fiscale pe perioada contributivă din 22 februarie 1996 – 29 noiembrie 1996, răspunsurile oferite de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Botanica și Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău. Ca rezultat, a recepționat de la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Rîșcani răspunsul nr. 1225 din 14 februarie 2017, privind reexaminarea dreptului la pensie, prin care s-a recalculat pensia cu includerea perioadei de activitate la SRL „Trafic Service” din 22 februarie 1996 – 29 noiembrie 1996, majorând pensia cu 99, 93 lei, aici pensia integrală constituia deja suma de 3618,72 de lei. Diferența pensiei stabilite și neîncasată la timp a fost plătită retroactiv din data survenirii dreptului la pensie pentru limită de vârstă, de la 12 august 2016 până la data de 31 martie 2017, în sumă fixă de 667,27 de lei. Recalcularea precedentă efectuată de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Rîșcani din nou a dus la neglijarea cerințelor sale din cererile nr. 59 din 04 ianuarie 2017 și nr. 645/14 din 27 ianuarie 2017 și a prevederilor anexei nr. 1 din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998, excluzând spre calcul venitul mediu lunar asigurat din activitatea sa la SRL „Întreprinderea de Aprovizionare și Livrare a Gazelor”, pe perioada 01 decembrie 2015 – 31 iulie 2016.

Reclamantul a mai relatat că s-a adresat cu demersul nr. 2152/34 din 31 martie 2017, privind includerea în calculul pensiei a venitului mediu lunar asigurat din activitatea sa la SRL „Întreprinderea de Aprovizionare și Livrare a Gazelor”, pe perioada 01 decembrie 2015 – 31 iulie 2016. Ulterior, a recepționat scrisoarea nr. 2542 din 07 aprilie 2017, prin care au fost respinse cerințele sale și suplimentar a fost informat că nu a fost luat în calcul venitul din data de 10 decembrie 2015 până la

01 iulie 2016, din cadrul întreprinderii SRL „Întreprinderea de Aprovizionare și Livrare a Gazelor Strășeni”, deoarece nu sunt achitate contribuțiile de bază, care sunt de datoria angajatorului. Reclamantul consideră că scrisoarea nr. 2542 din 07 aprilie 2017 este neîntemeiată și ilegală.

Reclamantul a relatat că în urma acțiunilor ilegale ale Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani, s-a adresat organului superior în domeniul asigurărilor sociale Casei Naționale de Asigurări Sociale cu cererea nr. C-1596/17 din 21 august 2017, cu privire la nerespectarea de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Rîșcani a legislației în vigoare referitor la calcularea eronată a pensiei. Conform răspunsului emis de către Casa Națională de Asigurări Sociale cu nr. C-1596/17 din 29 septembrie 2017, cerințele sale au fost respinse, cu invocarea unor argumente ilegale și neîntemeiate. Nefiind de acord cu acest răspuns, a depus cererea prealabilă cu nr. C-1972/17 din 27 octombrie 2017, în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale.

Reclamantul a relatat că ulterior Casa Națională de Asigurări Sociale i-a eliberat răspunsul nr. C-1972/17 din 13 decembrie 2017 cu privire la respingerea cererii prealabile. Luînd în considerație asigurările oferite în cadrul audienței de către președintele Casei Naționale de Asigurări Sociale și Secretarul de Stat la Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale referitor la efectuarea recalculului pensie, răspunsul cu nr. C-1972/17 din 13 decembrie 2017 nu l-a atacat în contencios administrativ, din motiv că, aștepta rezultatul pozitiv al interviurilor în audiență, așa cum i s-a adus la cunoștință.

Prin scrisoarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nr. aud. 02/40 din 21 decembrie 2017, a fost informat despre expedierea adresării la Casa Națională de Asigurări Sociale spre soluționare, în conformitate cu art. 7 și 9 din Legea nr. 190-XIII din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare.

Reclamantul a relatat că la 26 decembrie 2017, a recepționat răspunsul nr. Aud-222/284-17 din 15 decembrie 2017 cu privire la audiența în cadrul Casei Naționale de Asigurări Sociale, iar la 23 ianuarie 2018 a recepționat răspunsul nr. C-2461/17 din 18 ianuarie 2018 cu privire la audiența în cadrul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, care este identic cu răspunsul cu nr. C-1972/17 din 13 decembrie 2017, bazându-se pe aceleași argumente ilegale și neîntemeiate.

Reclamantul a menționat că de la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Rîșcani, a primit certificatul privind confirmarea achitării de către agentul economic SRL „Trafic Service” a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii pentru perioada anilor 1992 - 1998, inclusiv și anul 1996.

Reclamantul consideră că la emiterea răspunsurilor nr. Aud-222/284-17 din 15 decembrie 2017, nr. C-1972/17 din 13 decembrie 2017 și al răspunsului cu nr. C-2461/17 din 18 ianuarie 2018, pe care le-a recepționat la 23 ianuarie 2018, organul emitent i-a încălcat dreptul prevăzut la art. 33 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii și a manifestat lipsă de imparțialitate, a încălcat grav normele prevăzute în art. 47 din Constituția Republicii Moldova.

Reclamantul a solicitat admiterea acțiunii, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale la recalcularea, stabilirea, valorizarea și achitarea pensiei pentru limita de vârstă prin corectarea venitului mediu lunar asigurat și valorizat, cu includerea perioadei contributive la SRL „Întreprinderea de Aprovizionare și Livrare a Gazelor

Strășeni” pentru perioada 01 decembrie 2015 până la 31 iulie 2016.

Ulterior, reclamantul Petru Cataraga, la data de 21 august 2018, a depus cerere de concretizare a acțiunii prin care a solicitat admiterea acțiunii, anularea refuzului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-2461/17 din 25 ianuarie 2018, în partea pretenției ce ține de neinclusiunea în stagiul de cotizare a perioadei cuprinsă între 22 februarie 1996-29 noiembrie 1996, de activitate a lui în cadrul SRL „Trafic Service” ca neîntemeiat și nelegitim, anularea refuzului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-2461/17 din 25 ianuarie 2018, în partea ce ține de recunoașterea contribuțiilor sale individuale achitate la fondul de pensii pentru perioadele cuprinse între lunile decembrie 2015 - iulie 2016, pentru activitatea în cadrul SRL „Întreprinderea de Aprovizionare cu Gaze Strășeni” ca neîntemeiat și nelegitim, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale la recalcularea, stabilirea și achitarea pensiei pentru limită de vârstă, dobândită în baza art. 33 alin. (1) din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998, în conformitate cu dispozițiile art. 29 din Legea nr. 489 din 08 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale și în conformitate cu prevederile Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii ( anexele nr. 1 și nr.4 ), Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 328 din 19 martie 2008 ( Capitolul II, secțiunea 1 și 2, Capitolul Capitolul V, punctul 53), în vigoare la data stabilirii pensiei - 11 august 2016, cu includerea perioadelor vizate la punctul 3 din prezenta cerere în cuantum de 3786,30 de lei /lună, încasarea din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul lui Petru Cataraga prejudiciul moral cauzat în valoare de 10000 de lei.

Prin hotărârea din 18 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis parțial acțiunea de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Petru Cataraga împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoane terțe Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani, Societății cu Răspundere Limitată ”Întreprinderea de Aprovizionare și Livrare a Gazelor Strășeni” în proces de insolvență, privind contestarea actului administrativ, obligarea recalculării și achitării pensiei. S-a anulat răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.C-2461/17 din 18 ianuarie 2019. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale la recalcularea și achitarea pensiei pentru limită de vârstă, dobândită în baza art. 2 alin. 1), 2) din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998, prin corectarea venitului mediu lunar asigurat în conformitate cu legislația Republicii Moldova în vigoare la data stabilirii pensiei pentru limită de vârstă cu includerea perioadei contributive la SRL „Întreprinderea de Aprovizionare și Livrare a Gazelor Strășeni” în perioada de la 01 februarie 2016 până la 31 iulie 2016. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale la recalcularea și achitarea pensiei pentru limită de vârstă, prin corectarea venitului mediu lunar asigurat în conformitate cu legislația în vigoare la data stabilirii pensiei pentru limită de vârstă cu includerea perioadei contributive la SRL „Întreprinderea de Aprovizionare și Livrare a Gazelor Strășeni” în perioada de la 01 februarie 2016 până la 31 iulie 2016. S-a obligă Casa Națională de Asigurări Sociale la achitarea diferenței dintre pensia încasată în perioada 11 august 2016 – 30 septembrie 2018 și valorizată, începând cu 01 octombrie 2018. În rest, cererea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d.174, 181-185, vol. I).

Prin încheierea din 30 iunie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins cererea reclamantului de rectificare a hotărârii din 18 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 202-203, vol. I).

La data de 24 februarie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel, ulterior la data de 22 mai 2020 a depus motivarea apelului. Astfel, apelantul s-a conformat prevederilor legale și a depus apelul în termen. (f.d. 177, vol. I).

Prin decizia din 28 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 18 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Petru Cataraga împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoane terțe Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani, Societății cu Răspundere Limitată "Întreprinderea de Aprovizionare și Livrare a Gazelor Strășeni" în proces de insolvență privind contestarea actului administrativ, obligarea recalculării și achitării pensiei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că Casa Națională de Asigurări Sociale neîntemeiat a refuzat intimatului corectarea venitului mediu lunar asigurat în conformitate cu legislația în vigoare la data stabilirii pensiei pentru limită de vârstă cu includerea perioadei contributive la SRL „Întreprinderea de Aprovizionare și Livrare a Gazelor Strășeni” în perioada de la 01 februarie 2016 pînă la 31 iulie 2016.

Instanța de apel a constatat că este neîntemeiat argumentul invocat de Casa Națională de Asigurări Sociale, precum că în stagiul de cotizare nu s-a inclus perioada: 01 februarie 2016 pînă la 31 iulie 2016, deoarece agentul economic nu a achitat contribuțiile de asigurări sociale, ori conform extrasului din contul personal al lui Petru Cataraga pentru anul 2016, se constată că de fapt SRL „Întreprinderea de Aprovizionare și Livrare a Gazelor Strășeni” a calculat și achitat contribuțiile individuale de asigurări sociale pentru fiecare angajat, nefiind achitate doar contribuțiile de bază (f.d.91), pentru întreprindere, ceea ce nu oferă dreptul Casei Naționale de Asigurări Sociale de a exclude perioada menționată atât din stagiul de cotizare cât și venitul asigurat, iar faptul că angajatorul nu și-a îndeplinit obligațiile prevăzute de lege pentru angajații întreprinderii. Mai mult, însăși Casa Națională de Asigurări Sociale a avut destule pârghii pentru a disciplina întreprinderea pentru neprezentarea declarațiilor în termen convenit, astfel aceste omisiuni nu pot fi imputate intimatului Petru Cataraga, din care motiv această perioadă urmează a fi inclusă în stagiul de cotizare.

Totodată, instanța de apel a invocat este ilegal răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.C-2461/17 din 18 ianuarie 2019, în care a fost indicat că la data ultimei recalculări pentru perioada februarie 2016 - iulie 2016, de către SRL „Întreprinderea de Aprovizionare și Livrare a gazelor din Strășeni” nu au fost achitate contribuțiile de bază de asigurări sociale de stat, prevăzute de Legea BASS pentru anul 2016 și respectiv, venitul pentru aceste perioade n-a fost inclus la determinarea venitului mediu lunar asigurat, iar odată cu confirmarea achitării contribuțiilor de asigurări sociale, la cerere va fi examinată posibilitatea recalculării pensiei.

Conform prevederilor art.32 al Legii nr. 489-XIV din 08 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale, neplata în termenele stabilite a contribuției de asigurări sociale de către asigurații cu declarație de asigurare sau cu contract de asigurare atrage după sine decăderea din drepturile la prestații pînă la achitarea contribuțiilor restante și a majorărilor de întârziere aferente.

Iar, în corespundere cu pct. 69 din Regulamentul cu privire la modul de calculare și confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiei, aprobat prin Hotărârea

Guvernului nr. 165 din 21 martie 2017, stagiul de cotizare realizat până la introducerea evidenței individuale de asigurări sociale până la 01 ianuarie 1999, se confirmă prin carnetul de muncă sau prin alte documente eliberate în modul stabilit. În urma introducerii evidenței individuale de asigurări sociale după 01 ianuarie 1999, stagiul de cotizare se confirmă în baza datelor din contul personal de asigurări sociale al persoanei asigurate, gestionat în conformitate cu Legea privind sistemul public de asigurări sociale.

Astfel, instanța de apel a invocat că instanța de fond corect a aplicat normele de drept care se referă speței, a dat apreciere completă obiectivă și sub toate aspectele probelor, iar hotărârea contestată în cauza dată, este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces. Deci, nu pot fi reținute argumentele apelantului cu referire la faptul că prima instanță a aplicat incorect prevederile normelor de drept material și că concluziile primei instanțe expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, deoarece susținerile date vin în contradicție cu cele relatate.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 30 octombrie 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale, a contestat-o cu recurs solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii depuse de Petru Cataraga.

Ulterior, la data de 07 decembrie 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus motivarea recursului prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii depuse de Petru Cataraga.

În motivarea recursului, recurenta, Casa Națională de Asigurări Sociale a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, precum și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, fiind apreciate eronat probele.

Recurenta a menționat că conform documentelor de pensionare, începând cu 11 august 2016, intimatului Petru Cataraga i-a fost stabilită pensie pentru limită de vârstă. La 14 februarie 2017, după confirmarea achitării contribuțiilor de asigurări sociale de stat pentru perioada de activitate la SRL "Trafic Service" – 22 februarie 1996 -29 noiembrie 1996, pensia intimatului a fost reexaminată din data stabilirii inițiale pe baza stagiului de cotizare realizat până la 01 ianuarie 1999 de 24 ani și 6 luni și după 01 ianuarie 1999 de 15 ani și 7 luni, în total 40 ani și 3 luni.

Recurenta a indicat că ulterior, după achitarea contribuțiilor de bază de asigurări sociale de stat pentru luna decembrie 2015 și ianuarie 2016 de către SRL „Întreprinderea de Aprovizionare și Livrare a gazelor” din or. Strășeni și conform cererii depuse de intimatul Petru Cataraga din 16 noiembrie 2017 la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Râșcani, pensia acestuia a fost reexaminată conform art.33 alin. (3) din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, fiind luat în calcul și venitul de 29082 lei. Însă, din considerentul că quantumul pensiei recalculat conform formulei de calcul din anexa nr. 2, reieșind din rata de acumulare de 1,35 % din venitul mediu lunar asigurat, valorizat conform prevederilor art. 8, și stagiul de cotizare realizat, era mai mic decât mărimea pensiei aflate în plată, pensia a rămas în quantum neschimbat.

Recurenta a relatat că prin Legea nr. 290 din 16 decembrie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare la data de 01 ianuarie 2017, Legea privind sistemul public de pensii, a fost completată cu art. 52<sup>1</sup> conform căruia venitul mediu lunar asigurat realizat începând cu 01 ianuarie 1999 și inclus în calculul pensiilor pentru limită de vârstă și al pensiei de dizabilitate, stabilite până la 01 aprilie 2017, se valorizează reieșind din creșterea salariului mediu pe economie în anul precedent anului stabilirii pensiei față de anul realizării venitului asigurat. Conform art. 52<sup>2</sup> alin.(3), valorizarea pensiilor pentru limită de vârstă și a pensiilor de dizabilitate stabilite până la 01 aprilie 2017, s-a efectuat pe etape. La 01 octombrie 2018, venitul mediu lunar asigurat - 2979,12 de lei, inclus în calculul la stabilirea pensiei pentru limită de vârstă a intimatului, a fost supus valorizării și a constituit suma de 4988,54 de lei, iar, cuantumul pensiei după valorizare constituia suma de 4663,88 de lei lunar.

Recurenta a specificat că în fața instanțelor judecătorești inferioare, a evidențiat faptul că la determinarea venitului mediu lunar asigurat pentru stabilirea pensiei pentru limită de vârstă, nu s-a inclus venitul pentru perioada februarie 2016 - iulie 2016, deoarece de către angajatorul intimatului SRL ” Întreprinderea de Aprovizionare și Livrare a Gazelor din Strășeni” nu au fost achitate contribuțiile de bază de asigurări sociale de stat, prevăzute de Legea BASS pentru anul 2016. Din aceste considerente și la valorizarea pensiei intimatului, în venitul mediu lunar asigurat nu au fost incluse sumele salariului realizat la SRL „Întreprinderea de Aprovizionare și Livrare a gazelor din Strășeni”, pentru perioada februarie 2016 - iulie 2016.

Recurenta a menționat că , instanța de fond a dedus concluzia că faptul neachitării de către angajatorul reclamantului a contribuțiilor de bază de asigurări sociale de stat pentru februarie 2016 - iulie 2016, nu constituie temei pentru neinclușterea la calcularea pensiei a venitului realizat de reclamant pentru perioada indicată.

Recurenta a invocat prevederile art. 36 al Legii nr. 489 din 08 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale, în care este indicat că stagiul de cotizare se calculează prin însumarea lunilor pentru care s-au plătit contribuții, în mărimile stabilite, la bugetul asigurărilor sociale de stat, atât de asigurat, cât și de angajator.

În asemenea condiții impuse de lege, care reglementează fără echivoc ce reprezintă stagiul de cotizare și cum acesta se calculează, se deduce ca fiind greșită concluzia instanțelor de judecată de a obliga Casa Națională de Asigurări Sociale să includă la calcularea pensiei venitul intimatului, pentru care nu se confirmă plata integrală a contribuțiilor de asigurări sociale de stat, în mărimile stabilite de Legea nr. 156 din 01 iulie 2016 bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2016.

Recurenta a indicat că argumentul instanței de apel precum că neachitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, datorate de către angajator nu-i sunt imputabile intimatului, urmează a fi considerat neîntemeiat, deoarece acest fapt nu poate fi imputabil nici Casei Naționale de Asigurări Sociale, ori Casa Națională de Asigurări are obligația impusă de lege de a calcula pensiile subiecților îndreptățiți, doar din acele perioade de activitate care se confirmă achitarea integrală a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii. Prin prisma prevederilor art. 17 și art. 50, al Legii nr. 156 din 01 iulie 2016, subiecții ce încalcă prevederile legii poartă răspundere juridică. Respectiv, intimatul Petru Cataraga în cazul în care a constatat că angajatorul său SRL „Întreprinderea de Aprovizionare și Livrare a gazelor din Strășeni”, nu și-a onorat obligația de a achita și transfera către bugetul asigurărilor sociale de stat a

contribuțiile de bază, urma să formuleze pretenții față de acesta, inclusiv pe cale judecătorească în vederea obligării acestuia la astfel de acțiuni. Ținând cont de cele menționate supra, temei pentru includerea la recalcularea și valorizarea pensiei intimatului a venitului realizat în perioada februarie 2016 - iulie 2016 la SRL „Întreprinderea de Aprovizionare și Livrare a gazelor din Strășeni”, nu există.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 28 octombrie 2020, fiind notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale la adresa de e-mail în data de 03 decembrie 2020, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la dosar (f.d.247, vol. I). Astfel, recursul depus la 30 octombrie 2020 și motivarea recursului depusă la 07 decembrie 2020, sînt în termen.

La 15 decembrie 2020 în adresa intimatului Petru Cataraga, persoanelor terțe Casa Teritorială de Asigurări Sociale, Rîșcani, SRL ”Întreprinderea de Aprovizionare și Livrare a Gazelor Strășeni” în proces de insolabilitate a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 8, vol. III). Deși, persoanelor terțe Casa Teritorială de Asigurări Sociale, Rîșcani și SRL ”Întreprinderea de Aprovizionare și Livrare a Gazelor Strășeni” în proces de insolabilitate au recepționat recursul, fapt ce rezultă din avizele de recepție a scrisorilor recomandate (f.d.15-17, vol. III), nu și-au valorificat dreptul procedural de depunere a referinței.

La 24 decembrie 2020 Petru Cataraga a depus prin intermediul oficiului poștal, referință prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient

de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.  
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan